

O postelových pochybnostech

V jednom momentě, který jsem si opomenul zapamatovat, někdy mezi dvacátým pátým a třicátým rokem života, poprvé jsem ucítil potřebu Tento rituál spadá do skupiny zvyků, které v době puberty nejdříve spatříme u vlastních otců a řádně je kvůli tomu nesnášíme. Už ~~ti~~ ve středních letech se jich křečovitě drží a nám se zdají smutně smíření s mylnou představou, že život je pouze spis dobře ušlapaných činností, které se nepřehodnocují. Můj premiérový dospělácký rituál sestává z následujícího: každé odpoledne, po práci a obědě se stáhnou do ložnice bytu na ulici Molerova, který sdílím s Andělou (~~Andjelou~~), kde se oddávám jistému druhu strašidelného polosnu. Vyvalen bokem na manželské posteli respektuji nepsané pravidlo Zvyku, nehybný jako kláda. Oči mám zavřené, ani víčka mě neprozradí mrkáním. Ale – nespím. Pohroužen do sebe, jen se vyčerpávám, když neexistujícímu publiku hraji idylu odpoledního spáče, dokud se hluboko v sobě dokonale bdělý, vlastně nepřeliji v nerozhodnost.

I když jsem nikdy neuspěl, abych zcela porozuměl té neúmyslné a neklidné transcendentální meditaci, věnuji se jí dostatečně dlouho a systematicky a nosím ji i s sebou bez chropotu. Ačkoli, určitě čestnější – a jistě zdravější – by bylo zajisté se vyspat. Svědomí mého otce bylo bezchybné a on každé odpoledne strašlivě chrápal, bez ohledu na odpor, který jsem vysílal ze svého pokoje a doufal jsem v zoufalém šilenství patnáctiletého, že by se otec ze síly vysílané nenávisti mohl rozplynout ve snu. A tolik let později, zaneprázdněn nejednotou mezi Únavou a Vinou, neumím dokonce ani usnout, když je potřeba. Mhouřím oči a snažím se, ale – pod tím závojem jsem při vědomí. Jsem neklidný v těch okamžicích (když se navenek zdám zcela klidný: zdánlivě podroben osvěžujícímu spánku) tak, že mé tváře jsou sevřeny v křeči a i kdybych, jako experiment, chtěl vytvořit úsměv, půl světa by bylo, z tváře na tvář, potřeba převrátit.

Pokud se dobře pamatuji, říjnové večery roku 1991 byly poněkud šupinaté/skořápkovité a zelenožluté. Nad Molerovou ulicí, a to jsem si jistý, plul několik dní podezřelý mrak. Vítr pod oknem čtyřpatrové budovy ze žluté opuky, roznesl ve vírech staré listí. Když jsou večery tak prašivé a vzduch voní temnotou přicházejícího podzimu, ani amatérskému odpolednímu spáči se nechce vstát. Tehdy každá činnost přivolává neštěstí, obává se nezbytnosti umýt si vlasy kvůli šamponu, který ho spolehlivě bude pálit v očích, vyhýbá se bolesti hlavy, která na něj čeká po použití fenu, bojí se taktéž spánku, který, jak už ví, bude špatný a vyčerpá ho, a jestli si vezme telefon, aby zavolal drahé osobě, ať se nediví, když ho ten jednoduchý stroj přemůže, nebo když „přátelský“ hlas z druhé strany elektrického vedení chladně odbyde jeho, koktavě vyřčenou, potřebu po interakci bez blízkosti, tu bezostyšnou nabídku, že se mu za lásku slovně prostituje, bez napřed domluvené ceny. A na oplátku ho vyždímá. Do nesmyslnosti.

V té době jsem, co se alespoň umění odpoledního „dřímání“ týče, byl už daleko od amatéra a opět – rozklepal jsem se, přemožen jedinečnou spací pochybností. Samozřejmě jsem věděl, že nic z uvedeného nemůže být samo o sobě přespříliš strašné, ale nedostávalo se mi síly čelit každodennosti. Neštěstí má rádo neštěstí, přemýšlel jsem, *zaskočíte one več jedna drugu*, a já se nechci dát oloupit, až se ten příval přihrne. Viděl jsem sám sebe, jak před nadcházející katastrofou zůstávám klidný, jako skot, který pitomě mrká před soudem řeznického kladiva.

A i když se Anděla ohlásí z obývacího pokoje, opakoval jsem si, nechám ji, ať si křičí. Ať už jde o cokoliv, neozvu se. Její hlas bude vibrovat pružinami postele, ale já se mu vzepřu tak, že zavřu oči. Potřeba, abych až do konce prožil vinu, která se vymyká všem definicím – vinu těla, které mě tak

nešikovně určuje – bude, tak jako tak, silná i kvůli tomu hlasu. Protože tehdy, toho října 1991, ale ostatně už dříve i později, , nijak jsem se neuměl shodnout se skutečností, že se to, co jsem Já může být vyjádřeno jednoduchým souborem údajů v lékařských záznamech, a že by se toto tělo vedle všech jeho ohraničení a nedokonalostí mělo akceptovat jako své. Ačkoli kvůli nedostatku lepšího výběru se v něm pouze letargicky vznáším jako v plodové vodě.

Na rozdíl od tělesné schránky, se kterou jsem měl odjakživa problém, tričko, ve kterém jsem toho října ležel, vyzařovalo zářivou podstatu Trička. Ono na mě nikdy, tolik kolik znám, nečekalo s překvapením, každý den mělo ty stejné vlastnosti, které mělo i předchozí den; vyrobeno zrovna tak, aby se mi líbilo, koupil jsem ho, aby mne tvořilo. Nebylo levné, ale není ceny, která by takovou službu mohla nahradit. A když ho jednou odhodím obnošené – věděl jsem (a to je to, čím se já zabývám, zatímco takhle spím/nespím) – že to bude tak, jako bych odhodil nevratnou verzi sebe sama: velká tečka na konci variabilní kapitoly.

Šimon Tesař, 449637